

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2025/90

8. okt

Nivi Rosing

Nunatsinni tarnip pissusaanik ilisimatusarnerup iluani ilinniarfimmik imaluunniit pikkorissaanernik pilersitsisoqarnissaanik pisariaqartitsineq kiisalu taakku aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaatt pillugit naalakkersuisut nassuiaasioqqullugit peqquneqarnissaanik inatsisartut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortat Mariane Paviassen Jensen, Paarma Lund Kreutzmann, Inuit Ataqtigiiit)

Oqaaseqaat.

Inuiaat Kalaallit nunasiaataanerup kingunipilui inuiaqatigiittut massakkut atugarivagut.

Perorsaariaaserput arsaarpaat.

Inooriaaserput arsaarpaat.

Inuiaqatigiinni aaliangeeriaaserput, aqutseriaaserpullu arsaarpaat.

Mamisariaaserput arsaarpaat.

Pinngortitamut ataqinnissuserput pingaartitsinerpullu oorisiuutinngortussaannangortippaat.

Kinguaariinniit kinguaariinut ilisimasanik ingerlatsiteriaaserput arsaarpaat.

Arsaartoriarlutalu, inuunerissaarnermut sakkussanik tuninata.

Inooriaaseq pinngortitatsinnut kinaassutsitinnullu tulluanngitsoq pinngitsaaliillutik inooqataalersippaat.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Timikkut tarnikkullu kinginerlutitsineq kinguaariinnut ingerlateqqittagaq
mamisartariaqarparput.

Kinaassusitsinnut kulturitsinnullu tulluartumik ilinniarfimmilluunniit
pikkorissaavittaartariaqarpugut.

Nunatsinni tarnimikkut nappaatillii inuit nalunaarsorneqarnikut 1400-rujuupput.

Taakkulu aamma saniatigut innuttaasut tarnikkut mamisarnissamut
pisariaqartitsigut amerlallutik.

Aamma puujussanngilarput ersinngitsumik tarnikkut nappaatillit
misissortinnissamut sivisuumik utaqqisarmata.

Pingaartipparputtaaq eqqaassallugu Nunasiaataanngikkallaratta kultureraarput
qallunaatut taallugu ataatsimoorussamik inuunooriaaseq. Tassaavoq
inuiaqatigiinni ilaasut tamarmik akisussaaffeqarlutik, ikiuuttarlutik tamarmillu
pisariaqartinneqarlutik.

Massakkut inooriaaseq qallunaanngorsarnikuugami ingerlatsinerpullu inummut
ataatsimut sammisunngorlugu tulluarsagaq nunatsinni atulernikuugatsigu
innuttaasut amerlasuut katataasarput, imminut toquttartut amerlapput,
imminnullu toqukkusullutik eqqarsartut amerlanerullutik, taakkulu
sukimiinerusumik ikiortariaqarpagut. Kisitsisaannaasinnaanngillat.

Meeqqat angajoqqaaminiit peersinneqartartut amerlallutik, angajoqqaalli
sumiginnagaasartut ikiorsinngikkutsigit meeqqat sumiginnagaasartut
ikiliartornaviarnatik.

Massakkut tarnikkut mamisaaneq qallunaat kulturiannut tulluartoq atorparput,
tassa inuit ataasiakkaat timikkut tarnikkullu kingunerlutitsisut ikiorsertarlugit,
kisianni uagut Nunasiaataanikuugatta inuiaqatigiittut timikkut tarnikkullu
kingunerlutitsitagut allaanerungaatsiarput. Inuiaqatigiinni timikkut tarnikkullu

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

kingunerlutitsinerit sumi tamaani takussaapput, tamatsinniittarput, inuit
ataasiakkaannaaniinngitsoq.

Inuiaqatigiit nukittuut pilersinniarutsigit piaarnerpaamik kulturitsinnut
tulluarsakkamik tarnip pissusaanut minnerpaamik pikkoriffittaartariaqarpugut,
immaqaluunniit ilinniarfik.

Taamak oqaaseqarluta qulaajaanissamut aningaasartuutissanullu
misissuinissamut siunnersuut taperserparput siunnersuullu
aappassaaneerneqartinnagu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu
Ataatsimiititaliami suliarineqarnissaa innersuullugu.